

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg

19. april 2024

Svar på Miljø- og Fødevareudvalgets spørgsmål nr. 609 (Alm. del) af 19. april 2024 stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DD)

Spørgsmål

I svar på MOF alm. del - spørgsmål 499 skriver ministeren, at der ikke er en opgørelse i Svare-rapporten over jobtab i landbrugssektoren fordelt på kommunerne, hvilket spørgeren var bekendt med, og hvilket netop var grunden til, at spørgsmålet blev stillet, så ministeren kunne lave denne opgørelse. Spørgeren er bekendt, med at det på den tekniske gennemgang af rapporten blev nævnt, at denne opgørelse godt kunne laves, så derfor bedes ministeren redegøre for jobtab i landbrugs- og fødevaresektoren og tilknyttede erhverv opdelt efter kommuner i henhold til Svare-rapportens model 1, 2 og 3.

Svar

Det fremgår af den endelige afrapportering fra Ekspertgruppen for en grøn skattereform, der blev offentliggjort den 21. februar 2024, at den samlede beskæftigelse falder på kort sigt ved indførelse af en CO₂e-afgift på landbruget. Der ventes et permanent fald i beskæftigelsen i landbruget og fødevareindustrien på samlet set knap 8.000 fuldtidspersoner i model 1, og ca. halvdelen hhv. en fjerdedel heraf i model 2 hhv. model 3. Over tid vil den samlede beskæftigelse i økonomien dog stige tilbage mod udgangspunktet, efterhånden som den frigjorte arbejdskraft søger over i andre erhverv. Effekterne på beskæftigelsen er ikke opdelt geografisk i Ekspertgruppens rapport.

Det fremgår imidlertid af ekspertgruppens rapport, at primærlandbrugets andel af værdiskabelsen som målt ved bruttoværditilvæksten (BVT) er relativt begrænset på tværs af landsdele. Derfor er ændringer i BVT, som fremkommer ved indførelsen af en CO₂e-afgift på landbruget, også begrænsede på tværs af landsdele. Således er det alene i Vestjylland, at reduktionen i BVT overstiger 1 pct. i model 1, hvor struktureffekterne er størst. I model 3, hvor struktureffekten er lavest, er effekten på BVT på 0,5 pct. Det bemærkes, at de målte BVT-fald er bruttofald, idet der ikke er taget højde for, at BVT i andre sektorer stiger, når beskæftigelsen rykker derover. Det indebærer isoleret set, at BVT-faldene overvurderes. Omvendt tager beregningerne ikke højde for BVT-faldet i fødevareindustrien, hvilket isoleret set indebærer, at BVT-faldene undervurderes.

Danmarks Statistik opgør ikke en kommunefordelt beregning af BVT i fødevareerhvervene. Det er derfor ikke muligt at opgøre ændringer i fødevareerhvervets produktionsværdi (eller værditilvækst opgjort ved BVT) på kommuner. Derfor har ekspertgruppen alene fordelt BVT for primært landbrug på regioner.

Der vil være en tendens til, at faldet i beskæftigelsen i fødevareindustrien sker i de kommuner, hvor store slagterier/mejericentraler er beliggende, men det er en virksomhedsbeslutning, hvordan en reduktion gennemføres og derfor hvilke produktionsenheder, der berøres.

Finansministeriet har ikke aktuelt et analyseredskab, der gør det muligt at fordele beskæftigelsesvirkningerne af ændringer i fødevareindustrien på kommuner. Det er derfor ikke muligt at præcist på kommunefordelingen af beskæftigelsesfaldet.

Det bemærkes, at Svarer-udvalget lægger til grund, at de, der bliver berørt af ændringerne i landbruget og i fødevareindustrien, finder beskæftigelse i de øvrige sektorer.

Ekspertgruppens anbefalinger vil blive drøftet i den grønne trepart, som regeringen har nedsat. Trepertens sigte vil være at finde bredt funderede og langsigtede løsninger på Danmarks klima- og naturudfordringer. Den vil forholde sig til dilemmaer, udfordringer og løsninger, herunder konkrete virkemidler og finansiering. Det gælder også for en klimaafgift på landbruget.

Der henvises i øvrigt til erhvervsministerens svar på MOF alm. del - spørgsmål 499, hvor spørgeren har stillet lignende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister